

ЗҮҮНБАЯН-УЛААН СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМ-д

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

62173 Арвайхээр, Өвөрхангай аймаг,
Утас/Факс: (976) 7032 3253,
E-mail: uvurkhangai@audit.gov.mn

2020.07.28 № 332
танай _____-ны № _____-т

**Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн
дүгнэлт**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, 37.3, 37.5 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох тус сумын Монгол Ардын намаас ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох сумын Монгол Ардын нам нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлоготой нийцүүлэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө боловсруулж, санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын дүнгийн хамт аймаг дахь Төрийн аудитын байгуулагад ирүүлж, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль 37 дугаар зүйлийн 37.5-д заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Аймаг дахь Төрийн аудитын газар нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох сумын Монгол Ардын намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ “Төрийн аудит MNS 6817 - 1 : 2020” Тулгуур зарчим, “Төрийн аудит MNS 6817 - 6 : 2020” Нийцлийн аудитын зарчим, “Төрийн аудит MNS 6817 - 8 : 2020”, Өвөрхангай аймгийн нэгдсэн төсвийн 2020 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, “Өвөрхангай аймгийн эдийн засгийг 2014-2024 онд хөгжүүлэх бодлогын баримт бичиг”, Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, 2021-2022 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа, мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

015030663

Дүгнэлт

Сумын Монгол Ардын намын “Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны ээлжит сонгууль”-д оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр, түүнд орсон зорилт арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Алсын хараа-2050 Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын заалт, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуульд заасан тусгай шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Сумын Монгол Ардын намын мөрийн хөтөлбөр / .... хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг: Сумын сонгуулийн хороонд

ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Л.ЛАМААЧИН

Зүүнбаян-Улаан сумын Монгол Ардын Намын Хорооны тэргүүлэгчдийн
2020 оны 06-р сарын 19-ны өдрийн хуралдааны 02-р тогтоолын хавсралт

2020 ОНЫ ОРОН НУТГИЙН СОНГУУЛЬД ЗҮҮНБАЯН-УЛААН СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМААС ОРОЛЦОХ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

1. ЭДИЙН ЗАСГИЙН ӨСӨЛТ- АЖИЛ ОРЛОГОТОЙ ИРГЭН

- 1.1. Цэвэр усны үйлдвэрийг орчин үеийн техник технологид суурилан бий болгож, өрх, иргэдийг ажлын байраар хангана.
- 1.2. Мал аж ахуйн түүхий эдэд түшиглэсэн арьс, шир боловсруулах үйлдвэр байгуулна.
- 1.3. Малын махыг дулааны аргаар боловсруулан борц үйлдвэрлэх үйлдвэрийг байгуулж гадаад, дотоодын зах зээлд нийлүүлж малчдын орлогыг нэмэгдүүлнэ.

2. ХОТ БАЙГУУЛАЛТ-ХӨГЖЛИЙН ГАРЦ

- 2.1. Сумын төвийг цэвэр бохир усны шугам сүлжээнд холбох.
- 2.2. Сумын төвд 3 км авто зам шинээр барих.
- 2.3. АО301 авто замтай сумын төвийг холбох 30 км авто замыг барьж байгуулах.
- 2.4. Авто болон явган хүний зам, тэмдэг тэмдэглэгээг хийж, сумын төвийн гэрэлтүүлгийг шинэчлэн өргөтгөх.
- 2.5. 1,2,5,6 дугаар багуудад өвс тэжээлийн фонд шинээр байгуулах.
- 2.6. Цахиурт багийн төвийг шинээр байгуулах.
- 2.7. Сумын төвд G-Mobile-ын сүлжээ тавих.
- 2.8. Төрийн байгууллагуудын их засварыг хийх.
- 2.9. Сумын ЭМТ-ийн өргөтгөлийн барилгыг шинээр барих.
- 2.10. ЭМТ, ЗДТГ, ИТХ-ийн авто машины парк шинэчлэл хийх.
- 2.11. Сумын төвийн цэцэрлэгт хүрээлэнгийн тохижилт хийх.
- 2.12. Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж эд материалуудын тохижилт.
- 2.13. Инженерийн 12 ширхэг хийцийн худаг шинээр гаргах, 12 ширхэг худаг засварлах.

3. ХҮНС ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ- ЭРҮҮЛ ХҮНС

- 3.1. Мал, амьтны гаралтай халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрүүлжүүлэх, мал эмнэлгийн үйлчилгээг дэмжин, үйлчилгээний чанарыг сайжруулах замаар мал, амьтны гоц халдварт өвчингүй тайван байдлаа хадгална.
- 3.2. Малын тоо, төрөл, сүргийн бүтцийн зохистой харьцааг баримтлах, малын чанарыг сайжруулах, ашиг шимийг нэмэгдүүлэх
- 3.3. Бэлчээрийн болон эрчимжсэн аж ахуйг нийгмийн хөгжлийн чиг хандлага, зах зээлийн эрэлт хэрэгцээнд нийцүүлэн хөгжүүлэх.

4. БАЙГАЛЬ ОРЧИН-НОГООН ХОТ

- 4.1. Онги голын сав газрыг ойжуулж мод үржүүлэг эрхлэх тохиромжтой бүсийг тодорхойлж ногоон бүс үүсгэх.
- 4.2. Хог хаягдлын менежментийг сайжруулж, хог ангилан ялгах үйл ажиллагааг аж ахуй нэгж, байгууллага, иргэдэд хэвшүүлэх, хогийн цэгийн орчныг тохижуулан техник тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлнэ.
- 4.3. Усны нөөц нэмэгдүүлэх ажлыг эрчимжүүлж, Онгийн гол, Баруун гол, Уртын голыг хамгаалах нөхөн сэргээх.

5. НИЙГМИЙН БОДЛОГО- ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ

5.1. Эрүүл мэндийн үйлчилгээ: Эрүүл иргэн – Нийгмийн хөгжилд

- 5.1.1. Нийгмийн эрүүл мэндийн чиглэлээр сумын ЭМТөв, багийн Засаг даргын хамтын ажиллагааг сайжруулж, эрүүл мэндийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг дээшлүүлнэ.
- 5.1.2 Халдварт болон халдварт бус өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр иргэдэд эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлнэ.

5.2.Боловсролын үйлчилгээ:Чанартай боловсрол – Чадварлаг багш

- 5.2.1 Сумын төвд шинээр дотуур байр барих.
- 5.2.2 Төрөлжсөн кабинет, багш хөгжлийн төв, тоглоомын талбайн орчин нөхцлийг сайжруулж, багш, суралцагчдын хөгжих боломжийг нэмэгдүүлнэ.
- 5.2.3 Багшийн ёс зүй, харилцаа хандлагыг дээшлүүлэх, нийгмийн хамгаалал, эрүүл мэнд, хөдөлмөрийн үнэлэмж, орон байрны нөхцлийг сайжруулан багш нарын арга зүйн хөгжлийг дэмжиж, тэргүүн туршлага, ур чадвараа түгээн дэлгэрүүлэх боломжийг нэмэгдүүлнэ.

5.3 Соёл, урлаг, аялал жуулчлал, спорт, нийтийн биеийн тамир:Иргэний хөгжил-Идэвхтэй амьдрал

- 5.3.1 Залуучууд хөгжлийн төвийг шинээр барих.

5.3.2 Соёлын биет болон биет бус өвийг сурталчлах, түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалын хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулахад төр, иргэн, олон нийтийн хяналт оролцоог нэмэгдүүлнэ.

5.3.3 Хөл бөмбөгийн талбай барих.

5.3.4 Зүүнбаян-улаан сумын аялал жуулчлалын бодлого төлөвлөлтийг бий болгож, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх

5.4 Хүүхэд, залуучууд гэр бүлийн хөгжил: Гэр бүлийн төлөвшил- Хүүхдийн ирээдүй

5.4.1 Хүүхдийн хөгжил, хамгааллын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг иргэний нийгэм, олон улсын байгууллагын хамтын ажиллагааны түншлэлийг бэхжүүлж, төсөл, хөтөлбөр болон үйл ажиллагааг дэмжнэ.

5.4.2 Хүүхэд, залуучуудыг хөгжүүлэх, амьдралын зөв дадалд сургах, чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх, мэргэжлийн чиг баримжаатай болгох төрөл бүрийн секц, дугуйлан, сургалт, мэдээллийн олон талт үйл ажиллагааг дэмжнэ.

6. ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ-ИРГЭН ТАНД

6.1. Иргэд, олон нийтийн оролцоотойгоор газар зохион байгуулалт, төлөвлөлтийн үйл ажиллагааг нээлттэй ил тод хэрэгжүүлнэ.

6.2. Хүний эрх, үүргийн нэгдлийг хангах, иргэдийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэхэд онцгой анхаарч, эрх зүйн туслалцааны бие даасан үйлчилгээг бий болгоно.

6.3. Гэмт хэрэг үйлдэгдэх гол шалтгаан болсон архидалт, гэр бүлийн хүчирхийлэл, амьдралын буруу зуршил зэрэг нийгмийн сөрөг үзэгдлүүдтэй тэмцэх ажлыг эрчимжүүлж, монгол ёс заншлаа дээдлэх ухамсрыг хүүхэд, залуучуудад төлөвшүүлэн зөв хүмүүжил олгох ажлыг иргэд, төрийн бус байгууллагуудын оролцоотойгоор хэрэгжүүлж, иргэдийн амар тайван амьдрах нөхцлийг бүрдүүлнэ.

ЗҮҮНБАЯН-УЛААН СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРОО

